

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

Република Србија
ЗАВОД ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ
ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ОБУКА НАСТАВНИКА КОЈИ ОСТВАРУЈУ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНИ РАД У ИНОСТРАНСТВУ

Јул 2024. године
Београд

ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ - ПУТ КА ДОБРОЈ РЕАЛИЗАЦИЈИ

ЦИЉ: Значај и потреба планирања наставе у складу са програмом наставе и учења, вођење педагошке документације као облик праћења, документовања и вредновања сопственог рада и постигнућа

НА КРАЈУ РАДИОНИЦЕ МИШЉЕЊА СМО ДА ЋЕТЕ :

- кроз планирање које је засновано на претходно урађеној анализи унапредити сопствени рад у свим сегментима;
- планирати наставу уважавајући основне карактеристике програма наставе и учења;
- поштовати педагошке принципе;
- правилно водити педагошку документацију и евиденцију;
- *уезати* сва подзаконска акта који доприносе квалитету наведене документације.

О ЧЕМУ ЂЕМО РАЗГОВАРАТИ - ТЕМЕ

- Зашто је важно и од чега зависи планирање?
- Годишње планирање
- Оперативно планирање
- Припрема за час/дан/недељу
- Праћење и вредновање квалитета испланираног
- Евиденција и педагошка документација

ВАЖНОСТ ПЛАНИРАЊА

- Реализација програма наставе и учења- остваривање исхода;
- Квалитетан наставни процес – елиминација импровизације;
- Постигнућа ученика
- Евиденција и документовање;
- Мотивисаност ученика;

ВЕЖБА 1

(индивидуални рад)

- ПЛАНИРАЊЕ ЈЕ, ПО ВАМА?

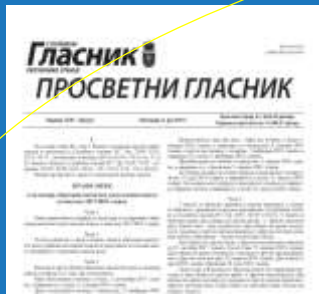
- ОД ЧЕГА ЗАВИСИ ПЛАНИРАЊЕ?

- ШТА ЈЕ ЗАЈЕДНИЧКО КОД ПЛАНИРАЊА НАСТАВЕ У СРБИЈИ И НАСТАВЕ НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ У ИНОСТРАНСТУ?

На стикерима који се налазе на столу напишите од чега по вама зависи планирање образовно-васпитног рада и које су сличности, односно разлике.

Дискусија

ПЛАНИРАЊЕ ЗАВИСИ ОД:

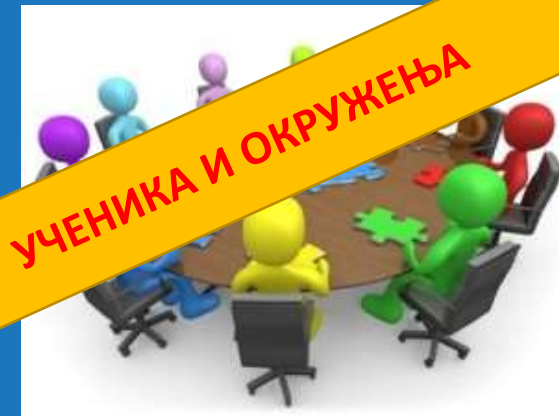
ПОДЗАКОНСКЕ
РЕГУЛАТИВЕ

РАДНОГ ПРОСТОРА

РЕСУРСА

САРАДЊЕ

СРЕДСТАВА

УЧЕНИКА И ОКРУЖЕЊА

ИСТИЧЕМО:

- планирање и припремање рада је једна од **ОСНОВНИХ ОБАВЕЗА НАСТАВНИКА;**

- планирање се **ЗАСНИВА НА ВАЖЕЋЕМ ПЛАНУ И ПРОГРАМУ,** стандардима, исходима;

- **ВИШЕ ВРСТА** планирања у односу на полазни критеријум;

- **РЕДОВНО, УВРЕМЕЊЕНО, ПОДЛОЖНО ИЗМЕНАМА.**

ПЛАНИРАЊЕ И ПРИПРЕМАЊЕ У ОДНОСУ НА КРИТЕРИЈУМ

- у односу на критеријум **ВРЕМЕНА** разликујемо годишње планирање, полугодишње, тромесечно, месечно, седмично;

- у односу на степен **РАЗРАЂЕНОСТИ** разликујемо три вида планирања: глобално, оперативно, детаљно планирање;

- тематизовано (када се планирање врши према дидактичко-логичкој структури градива).

У пракси, најчешће **ГОДИШЊЕ**-глобално-тематско, и **ОПЕРАТИВНО**-месечно планирање.

ГОДИШЊЕ ТЕМАТСКО планирање подразумева да се теме из садржаја програма сваког предмета (који је и дат тематизовано, по областима) даље групишу и структуришу, распоређују као дидактичко-логичке целине;

ОПЕРАТИВНО ПЛАНИРАЊЕ заснива се на претходно урађеном глобалном планирању и служи да би се годишњи план наставних тема даље оперативно конкретизовао.

У пракси се најчешће сусреће **МЕСЕЧНИ ОПЕРАТИВНИ** план.

Тим планом наставник треба што конкретније да разради елементе организације наставе (нпр. наставне методе, облике рада који ће се примењивати, наставна средства итд.).

ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ У СРБИЈИ И НАСТАВЕ НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ У ИНОСТРАНСТВУ

- на исти начин, глобални, оперативни, припрема наставника;

РАЗЛИКУЈЕМО:

- структуру програма;
- начин реализације.

ПРЕДМЕТИ	МЛАЂИ УЗРАСТ	СРЕДЊИ УЗРАСТ	СТАРИЈИ УЗРАСТ
Српски језик	од 105 до 114 часова годишње	од 105 до 114 часова годишње	од 105 до 114 часова годишње
Моја отаџбина Србија			
Основи културе српског народа			

ГОДИШЊИ ПЛАН

Редовна настава ОБЛАСТ/ТЕМА	МЕСЕЦ												Свега часова
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	
Језичка култура		1	1	2			1	1	1	1	1	1	10
језик		1	2	4	1	3	1	3	3	4	2	1	25
књижевност		2	1	4	1	3	2	4	2	3	2	2	26
Укупно часова		4	4	10	2	6	4	8	6	8	5	4	61
Моја отаџбина Србија		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		10
Основи културе Српског народа			2				1	2	2		1		
Укупно часова		1	3	1	1	1	2	3	3	1	2		18

Редовна настава ОБЛАСТ/ТЕМА	МЕСЕЦ												Свега часова
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	
Српски језик, језичка култура и књижевност	/	2	5	4	3	3	4	4	4	4	2	/	35
Моја породица и моја отаџбина данас и у прошлости	/	2	5	4	3	3	4	4	4	4	2	/	35
Музичка уметност, визуелна уметност и културна баштина српског народа	/	2	5	4	3	3	4	4	4	4	2	/	35
Укупно часова	/	6	15	12	9	9	12	12	12	12	6	/	105

УЧИЛИ СМО:

 - Наставници израђују годишњи план;

 - План је по правилу исти за све наставнике;

 - Укупан број часова по предметима није у складу са прописаним фондом часова;

 - Истичу се области предмета за српски језик, док се затим наводи назив друга два предмета;

 - ...

ВЕЖБА 2 (рад на нивоу групе)

- Припремити на нивоу групе модел формулара за израду годишњег плана;
- Урадити годишњи план за школску 2024/2025. годину.
- Представљање рада по групама

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА- НАСТАВА НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ У ИНОСТРАНСТВУ

ПРЕДЛОГ

ПРЕДМЕТ	ПРЕПОРУЧЕНИ БРОЈ ЧАСОВА			
	ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	УКУПНО	НАПОМЕНА
Српски језик	35	37	72	
Моја отаџбина	10	8	18	
Основи културе српског народа	24	10	24	
УКУПНО:	69	55	114	

Садржаји који се остварују у оквиру предмета планирају се тематски (интегрисан приступ) кроз реализацију тема у оквиру календара образовно-васпитног рада.

Наставник у глобални план уноси теме које ће реализовати и наводи редни број теме и број часова који се реализује у оквиру теме, односно предмета.

БРОЈ ТЕМЕ	ТЕМА	МЕСЕЦ	НЕДЕЉА У МЕСЕЦУ	ПРЕДМЕТИ			НАПОМЕНА
				СРПСКИ ЈЕЗИК	МОЈА ОТАЏБИНА СРБИЈА	ОСНОВИ КУЛТУРЕ СРПСКОГ НАРОДА	
1.	У царству другарства - повратак у школу	септембар	Прва недеља	2	1		
2.	Лето у Србији	септембар	Друга недеља	1	1	1	
3.							
4.							
			УКУПНО ЧАСОВА:				

Садржаји који су наведени у оквиру теме разрађују се на нивоу оперативног плана, истицањем исхода и других активности које су од значаја за планирање

ОПЕРАТИВНО ПЛАНИРАЊЕ

Месец или тема: септембар
 Школска година: 2023/2024.
 Наставник:
Оперативни план наставе на српском језику у иностранству
 Наставна места:

Међупредметно повезивање:

Корелативно-интегративни приступ наставн

Циљ теме		Испитивање предзнање ученика. Да се види унутар нивоа колико су групе хетерогене. Развијање радозналости код ученика. ...
Узраст	Исходи	Наставни садржаји
Млађи	<ul style="list-style-type: none"> -Учтиво се представи; -Учествује у слободном разговору; - Опише дату ситуацију; -... 	<ul style="list-style-type: none"> - Добродошлица; - Да вам се представим; - Испитивање предзнања ученика-познавање матерњег језика и познавање штампаних и писаних слова латинице и ћирилице а) Упитник 1- Ово сам ја - црта и представља свој цртеж; - Моја школа - учионица - Вежбе моторике и бојанке; - ...
Средњи	<ul style="list-style-type: none"> -Учтиво се представи; - Описује значајне догађаје; -Именује и проналази тражене географске појмове; ---- 	<ul style="list-style-type: none"> - Испитивање предзнања ученика; -Познавање матерњег језика и познавање штампаних и писаних слова латинице и ћирилице; -Иницијални тест за ученике 4, 5. и 6. (основни, средњи, почетни); - Да вам се представим; - Именице - властите и заједничке; - ...
Старији	<ul style="list-style-type: none"> - Правилно користи српски језик у ситуацији када се упознаје; - Учтиво се представи; - Упоредује више задатих појмова уз изношење чињеница; - Припреми презентацију; - Гради изведенице ради богаћења речника. 	<ul style="list-style-type: none"> - Испитивање предзнања ученика - познавање матерњег језика и познавање штампаних и писаних слова латинице и ћирилице; Иницијални тест за ученике 7. и 8. разреда (основни, средњи, почетни); - Да вам се представим; -Упознавање; -Именице изведене суфиксима: -ица и -ка које означавају женску особу;
Слободне активности		<ul style="list-style-type: none"> -Да вам се представим - израђујемо презентације - Припрема за приредбу „Сачувајмо од заборава“

УЧИЛИ СМО:

- Није истакнута тема;
- Међупредметно повезивање – којих предмета?

ЗАШТО ЈЕ ВАЖНО ОПЕРАТИВНО ПЛАНИРАЊЕ?

- заснива на претходно урађеном глобалном планирању и служи да би се тај годишњи план наставних тема даље оперативно конкретизовао;

Наставна тема	Број часова по предметима	Методе	Исходи	Садржаји	Активности наставника	Активности ученика	Међупредметне компетенције

ПРИМЕР

ОБЛАСТ/ ТЕМЕ	ИСХОДИ УЗРАСТ УЧЕНИКА	САДРЖАЈИ УЗРАСТ УЧЕНИКА	МЕЂУПРЕДМЕТН О ПОВЕЗИВАЊЕ	ЕВАЛУАЦИЈА КВАЛИТЕТА ИСПЛАНИРАНОГ
	МЛАЂИ УЗРАСТ: СРЕДЊИ УЗРАСТ: СТАРИЈИ УЗРАСТ:		Исхода /садржаја	Критеријуми за процену: <ul style="list-style-type: none">- Да ли сам обезбедио добру међупредметну повезаност?- Да ли је за тему предвиђен одговарајући број часова?- Да ли је одговарајући редослед планираних садржаја?

Додатне рубрике представљају слободу у наставниковом планирању.

ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Приликом планирања наставе и учења потребно је руководити се:

- **нивоом знања и индивидуалним разликама** међу ученицима у погледу познавања српског језика;

- индивидуалним разликама међу ученицима у погледу **начина, темпа учења и брзине напредовања**;

- **интегрисаним приступом** у којем постоји хоризонтална и вертикална повезаност унутар истог предмета и различитих наставних предмета;

- **партиципативним и кооперативним активностима** које омогућавају сарадњу;

- **активним и искуственим методама** наставе и учења;

- **уважавањем свакодневног искуства и знања** које је ученик изградио ван школе.

Вежба 3:

РАЗВИЈТЕ ПРИПРЕМУ ЗА ДАН У ОКВИРУ ДАТЕ ТЕМАТСКЕ НЕДЕЉЕ

- тема и циљ тематског дана;
- операционализација исхода по узрасту;
- наставне стратегије (методе, облици...);
- активности ученика и наставника;
- оквирна временска артикулација (по предметима,...);
- начин провере исхода.

Изабрана тема дана: У царству другарства – повратак у школу

Време реализације: септембар, прва и друга недеља

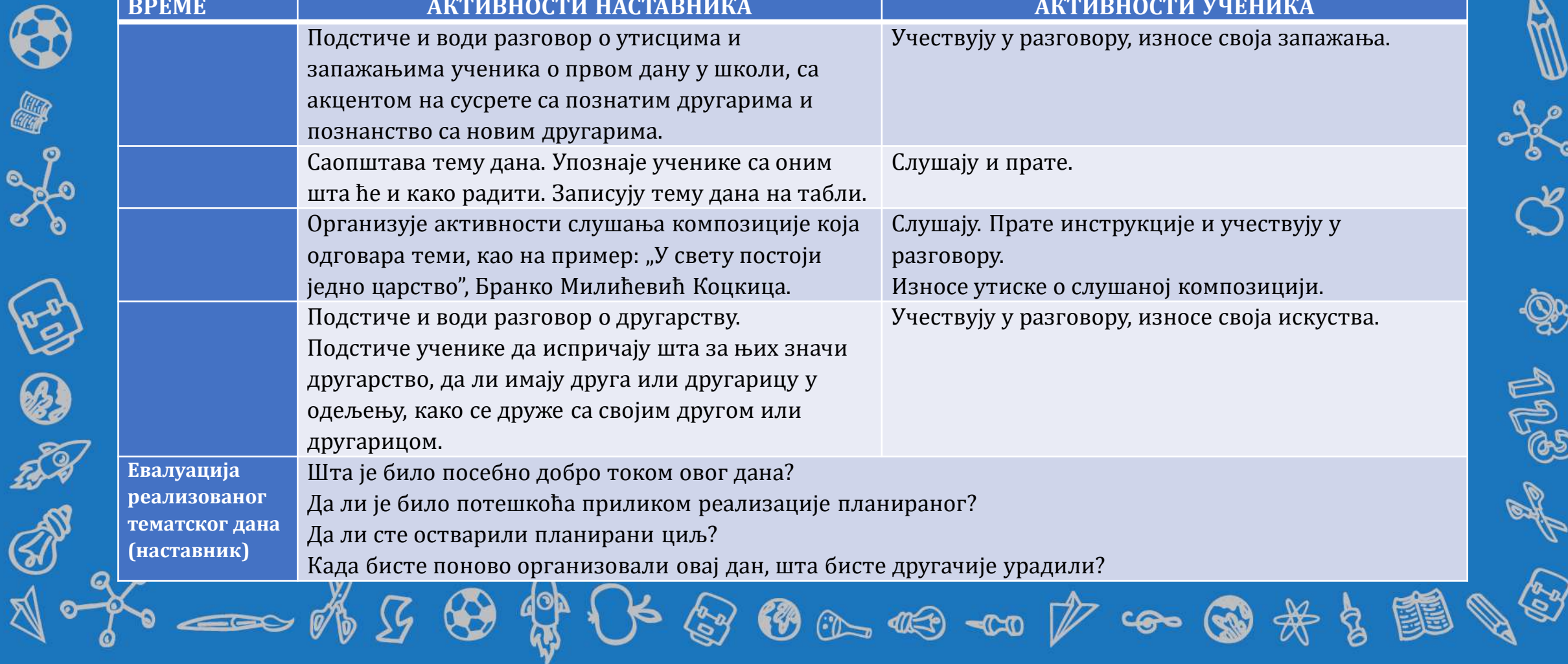
ПРЕДМЕТИ	САДРЖАЈИ	ТИП ЧАСА
Српски језик		вежбање
Моја отаџбина		обрада
Основи културе српског народа		вежбање
Слободне активности		утврђивање

Циљ тематског дана:	Развијање осећаја припадности новом колективу и другарства са вршњацима.
Време реализације:	
Узраст	Хетерогена група, сва три узраста
Исходи дана по групама:	<p>На крају дана ученик млађег узраста ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изнесе своје утиске о првом дану у школи у неколико везаних реченица користећи једноставна језичка средства; - изрази своје мишљење о другарству користећи једноставна језичка средства - одреди свој положају у простору, у односу на другу децу и предмете у учионици; - представи себе у неколико кратких везаних исказа користећи једноставна језичка средства; - пружи свој допринос у изради паноа на тему „Наша школа – наше царство“; - опише својим речима осећања/утиске о слушаној композицији. <p>На крају дана ученик средњег узраста ће бити у стању да:</p> <p>На крају дана ученик старијег узраста ће бити у стању да:</p>
Наставне методе:	Вербално-текстуалне и демонстративно-илустративне
Наставни облици:	Индивидуални, индивидуализовани, фронтални, рад у групи
Наставна средства:	Хамер/пано, папири А5, дрвене бојице, лепак, рачунар са интернет везом
Начини провере остварености исхода:	Посматрање и продукти рада

АРТИКУЛАЦИЈА ДАНА

ВРЕМЕ	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
	Подстиче и води разговор о утисцима и запажањима ученика о првом дану у школи, са акцентом на сусрете са познатим другарима и познанство са новим другарима.	Учествују у разговору, износе своја запажања.
	Саопштава тему дана. Упознаје ученике са оним шта ће и како радити. Записују тему дана на табли.	Слушају и прате.
	Организује активности слушања композиције која одговара теми, као на пример: „У свету постоји једно царство”, Бранко Милићевић Коцкица.	Слушају. Прате инструкције и учествују у разговору. Износе утиске о слушаној композицији.
	Подстиче и води разговор о другарству. Подстиче ученике да испричају шта за њих значи другарство, да ли имају друга или другарицу у одељењу, како се друже са својим другом или другарицом.	Учествују у разговору, износе своја искуства.
Евалуација реализованог тематског дана (наставник)	Шта је било посебно добро током овог дана? Да ли је било потешкоћа приликом реализације планираног? Да ли сте остварили планирани циљ? Када бисте поново организовали овај дан, шта бисте другачије урадили?	

ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Приликом планирања наставе и учења потребно је руководити се:

-
- **нивоом знања и индивидуалним разликама** међу ученицима у погледу познавања српског језика;
 - индивидуалним разликама међу ученицима у погледу **начина, темпа учења и брзине напредовања**;
 - **интегрисаним приступом** у којем постоји хоризонтална и вертикална повезаност унутар истог предмета и различитих наставних предмета;
 - **партиципативним и кооперативним активностима** које омогућавају сарадњу;
 - **активним и искуственим методама** наставе и учења;
 - уважавањем свакодневног искуства и знања које је ученик изградио ван школе.

ПЕДАГОШКА ДОКУМЕНТАЦИЈА И ПРОПИСАНА ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

ПЕДАГОШКА ДОКУМЕНТАЦИЈА:

-
- настава – планови, припреме
-
- ученици - *педагошка свеска*
 - наставник – портфолио, извештај

ПРОПИСАНА ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ:

-
- Дневник образовно-васпитног рада
-
- Матична књига
-
- Ђачка књижица
-
- Уверење

A decorative border of various educational icons surrounds the central text. The icons include a microscope, atom, numbers 123, lightbulb, globe, scissors, speech bubble, network, pushpin, apple, pencil, book, fountain pen, scissors, soccer ball, clock, globe, flask, lightbulb, and folder. On the right side, there is a speech bubble, pencil, network, apple, clock, numbers 123, scissors, folder, and pencil. At the bottom, there is a paper airplane, network, fountain pen, scissors, paper airplane, soccer ball, rocket, apple, folder, globe, flask, lightbulb, pushpin, paper airplane, musical note, globe, atom, hand pointing, book, and pencil. On the left side, there is a flask, soccer ball, book, network, rocket, globe, folder, apple, globe, and pencil.

Дневник образовно-васпитног рада

- Води се за школску годину;

- По правилу један наставник, један дневник;

- Дневник се попуњава у складу са календаром образовно-васпитног рада – редовно и у континуитету;

ВЕЖБА 4: Испланирали сте дан и припремили припрему за тематски дан. Унесите планирано у Дневник

- Рад на нивоу групе (15 мин)
- Дискусија

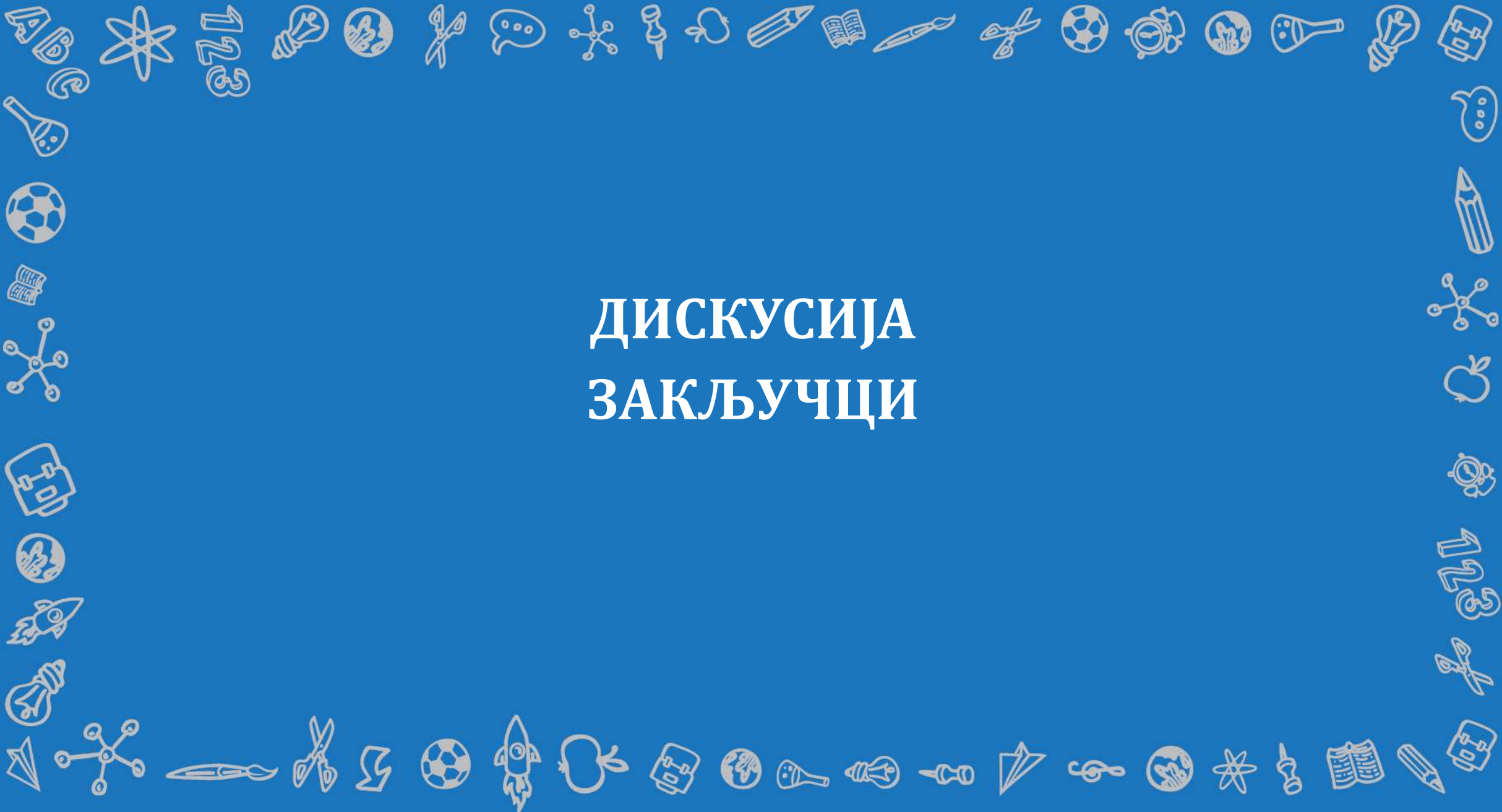
ЗАШТО СУ ВАЖНЕ СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ?

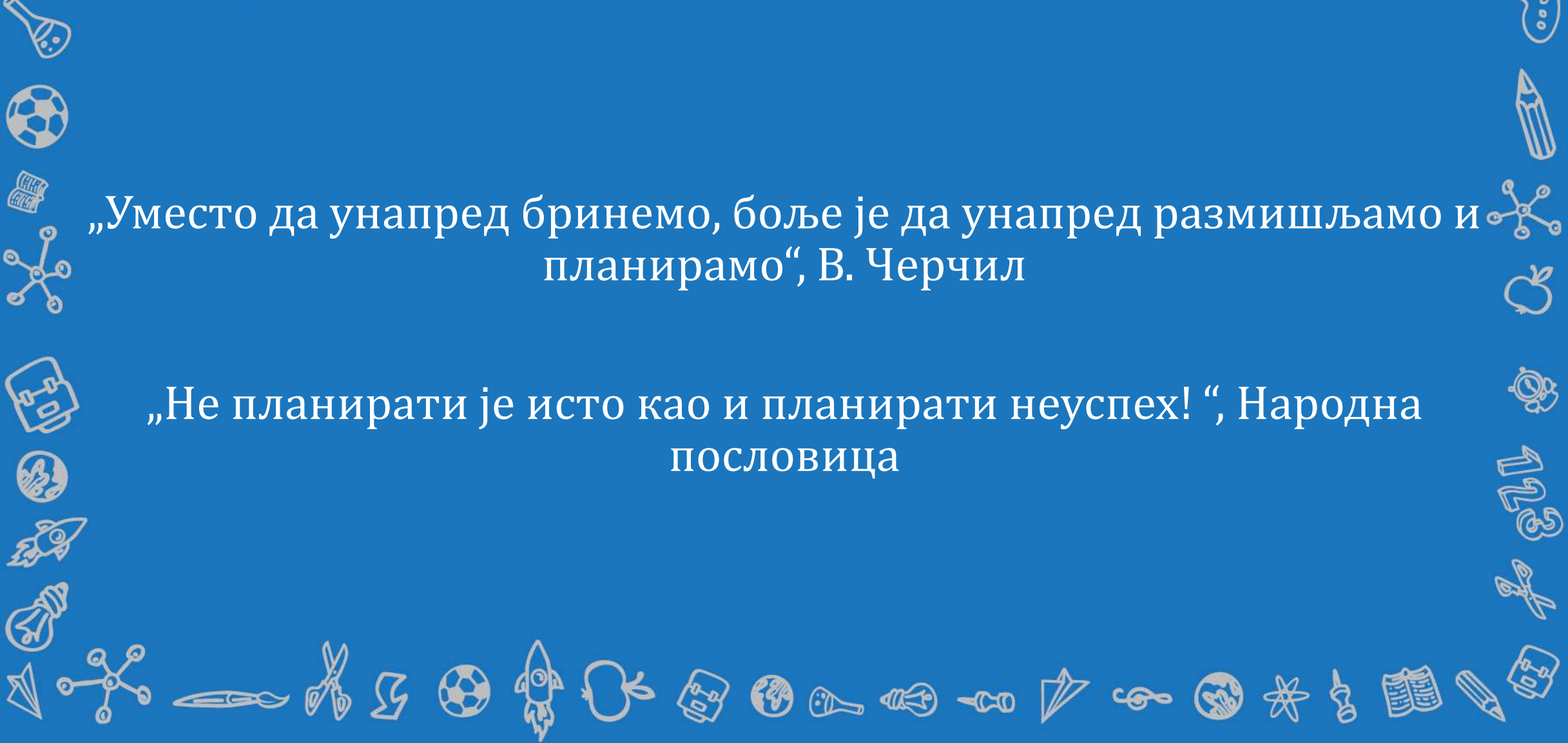

- свеобухватне - за све ученике;
- смислене – адекватан одговор на потребе и интересовања;
- циљаност- дефинисани циљеви и очекивани ефекти/исходи;
- испланиране - на сличан начин као и часови обавезних предмета;
- проактивне – активни, самостални;
- континуиране – редовно се одржавају;
- разноврсне - по форми, садржају и начину остваривања различите; ко је укључен;
- документоване – видљиве су у документацији, збирка доказа;
- транспарентне - *лична карта* наставе;
- евалуативне – и ученик и наставник и родитељ.

ЗАВРШНИ УПИТНИК – ПОДСЕТИЛИ СМО СЕ, НАУЧИЛИ

ДИСКУСИЈА ЗАКЉУЧЦИ

„Уместо да унапред бринемо, боље је да унапред размишљамо и планирамо“, В. Черчил

„Не планирати је исто као и планирати неуспех!“, Народна пословица

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!

osnovno@mpn.gov.rs